Raadsinformatiebrief

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Uitvoering regionale planMER voor de RES Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Adviseur	: C. Hoogland	**Datum**	: 21 december 2021
Portefeuillehouder	: A. Logemann	**Openbaar**	: ja

Geachte leden van de gemeenteraad

Uw Raad heeft net als andere gemeenten, provincie en waterschappen binnen de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen de RES 1.0. vastgesteld. Nu heeft deze RES 1.0 heeft geen directe gevolgen voor Rozendaal als het gaat om grootschalige duurzame energie opwekking. Maar in kader van de regionale samenwerking is het wel noodzakelijk dat we een volgende stap zetten: namelijk het opstellen van een planMER. Graag informeren wij u over deze volgende stap in onze regionale samenwerking op energie binnen de RES Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen.

Kern
We hebben besloten om gezamenlijk een regionale planMER op te stellen voor windenergie, zonnevelden en de netinfrastructuur. We onderzoeken nog of warmte in de planMER kan worden meegenomen. Met een regionale planMER zorgen we voor inzicht in de milieueffecten (inclusief natuur en landschap) van duurzame energie opwekking en maken we expliciete afweging hiervan mogelijk bij de verdere uitwerking van de RES 1.0. Een regionale plan-MER vermindert de lokale onderzoekslasten, verbetert de onderbouwing van de RES 1.0 en dit kan leiden tot snellere vergunningverlening van duurzame elektriciteitsprojecten. Door een regionale planMER blijft een eventuele borging van de RES in een regionaal programma mogelijk.

Toelichting
In de RES 1.0 hebben we onder andere afspraken gemaakt over de opwek van duurzame elektriciteit via de ontwikkeling van zon en wind. Een belangrijke stap is de borging van deze afspraken in ons omgevingsbeleid zoals in onze omgevingsvisie en/of omgevingsplan. We hebben daarbij afgesproken dat we accepteren dat gemeenten onderling verschillen in aanpak en tempo. Voor duurzame elektriciteitsprojecten van een bepaalde omvang is voor de borging een planMER noodzakelijk. Een planMER is een rapport dat inzichtelijk maakt wat de effecten zijn van een plan op milieu (inclusief natuur en landschap). Het is een instrument om deze effecten expliciet te kunnen afwegen als bestuur. Hoe deze effecten te wegen, is een bestuurlijke keuze.

Voortoets MER
We hebben op regio niveau aan de MER commissie advies gevraagd over de MER voor de RES door middel van een voortoets planMER. De resultaten daarvan vindt u in de bijlage. Het laat zien dat op een aantal punten de milieu-informatie aangevuld dient te worden en dat een expliciete, navolgbare afweging van milieueffecten nodig is.

Borging op regionaal en gemeentelijk/provinciaal niveau mogelijk
Op dit moment is nog niet helder of de borging van regionale afspraken uit de RES plaatsvindt in een regionaal programma binnen de Omgevingswet, of dat betrokken overheden dat via eigen instrumenten verzorgen (provinciaal en lokaal). Een planMER op regio niveau is zowel inzetbaar voor

een regionaal programma als voor de provinciale/lokale planvormen. Een zogenaamde 'no-regret' oplossing dus, omwille van het zorgvuldig en volwaardig meewegen van het milieubelang.

Verminderen onderzoekslasten, betere onderbouwing en versnelling vergunningsverlening
Als met behulp van een planMER de besluitvorming over de RES optimaal onderbouwd is, kan sneller worden geschakeld naar vergunningverlening voor projecten, nog voordat omgevingsvisies en -plannen zijn vastgesteld c.q. aangepast. We kunnen als deelnemende gemeente de resultaten uit de planMER bovendien hergebruiken. Dit leidt tot een aanzienlijke inperking van de onderzoekslast en versimpeling van de vervolgonderzoeksvragen voor omgevingsvisies en -plannen. Vanwege de plan-MER kunnen keuzes over de energiemix, locaties en spelregels voor duurzame energieprojecten beter worden onderbouwd. Dit helpt bij het verlenen van houdbare omgevingsvergunningen voor energieprojecten.

Participatie
De planMER procedure bestaat uit twee fasen. In beide fasen zal participatie plaatsvinden: bij de afbakening van het onderzoek (notitie Reikwijdte en Detailniveau) en het feitelijke milieu effecten onderzoek. Daarnaast is op beide fasen een zienswijze procedure van toepassing.

Alternatievenonderzoek
Alternatievenonderzoek is een verplicht onderdeel van de planMER. In de planMER wordt onderzocht of alternatieven met eenzelfde doelbereik tot wellicht andere en/of beperktere milieueffecten zullen leiden. Deze informatie kan voor het bevoegd gezag behulpzaam zijn bij het maken van verantwoorde keuzes in de RES. Ook kan hiermee de voorkeurskeuze beter worden onderbouwd. De planMER kan het kader van de RES vanuit dit alternatieven-onderzoek verder aanvullen, c.q. faciliteren, bijvoorbeeld ten aanzien van de verkenningsgebieden voor extra wind om daarmee de verhouding zon-wind te optimaliseren.

Effecten op lopende trajecten (omgevingsvisie/plan + projecten)
Het milieueffectenonderzoek biedt inzicht in vanuit milieu oogpunt *geschikte*, *geschikt te maken* en *ongeschikte locaties* voor ontwikkeling van zon of windprojecten binnen de regio. Deze locaties kunnen zowel binnen als buiten de RES 1.0 zoekgebieden liggen. Wanneer locaties binnen een zoekgebied op basis van het milieu effecten onderzoek minder geschikt lijken, dan kunnen zij omwille van andere argumenten (te denken valt aan bestuurlijk draagvlak, economische gronden, koppeling aan andere opgaven, etc) gemotiveerd doorgang vinden. De resultaten van de planMER leiden zo tot meer flexibiliteit in het proces omdat de milieuoverwegingen voor de gehele regio inzichtelijk zijn gemaakt. Het bovengenoemde effect speelt overigens ook bij het nemen van projectbesluiten waarvoor een projectMER aan de orde is. De effecten op lopende trajecten komen hierdoor feitelijk eerder in planstadium expliciet op tafel, waardoor nog tijd is om hierop te anticiperen.

Financiën
Voor gemeenten zijn er geen financiële consequenties. De kosten voor de planMER worden voor 50% gedekt uit het regionale budget voor de RES en voor 50% door de provincie. De bijdrage van de provincie is daarbij maximaal € 60.000,-.

Vervolg

In het voorjaar 2022 wordt de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau vrijgegeven voor zienswijzen. We zullen uw raad vragen uw zienswijze/ wensen en bedenkingen te geven . Daarbij zullen we ook aangeven op welke wijze de uitkomsten van een plan MER onderdeel zullen zijn van het RES-gesprek en aan welk ruimtelijk besluit de plan MER gekoppeld wordt.